

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัฐบาล ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อศึกษาหาความรู้ ทักษะ การปฏิบัติ และเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ การปฏิบัติเกี่ยวกับ
สวัสดิภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามตัวแปรเพศ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัฐบาล
ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก จำนวนประชากรทั้งหมด 3,963 คน ผู้วิจัยได้ทำการ
สุ่มตัวอย่างประชากรแบบหลายขั้นตอน (Multistage sampling) ได้ตัวอย่างประชากร
ที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 450 คน จำแนกตามเพศ เป็นนักเรียนชาย 216 คน นักเรียนหญิง
234 คน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองเป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยแบ่งเป็น 4 ตอน
คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับสวัสดิภาพ ตอนที่ 3
ทักษะเกี่ยวกับสวัสดิภาพ ตอนที่ 4 การปฏิบัติเกี่ยวกับสวัสดิภาพ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล
ทางไปรษณีย์แล้วนำข้อมูลที่ได้นี้วิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี
เอส เอส เอกซ์ (SPSS[®]) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียนวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ค่าและการหาค่าร้อยละ
ส่วนข้อมูลด้านความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับสวัสดิภาพวิเคราะห์โดยการแจกแจง
ความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" (t-test) ที่ระดับ
ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนจากจังหวัดชลบุรี ร้อยละ 53.7 นักเรียนมีอายุ 18 ปี ร้อยละ 61.3 ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ร้อยละ 87.5 อาชีพของหัวหน้าครอบครัวส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรร้อยละ 30.6 การศึกษาของหัวหน้าครอบครัวส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 47.7 นักเรียนร้อยละ 70.4 เคยประสบอุบัติเหตุในช่วงเวลา 1 ปีที่ผ่านมา โดยถูกของมีคมบาดหรือแทงร้อยละ 51.5 การขับขีรถจักรยานยนต์ร้อยละ 44.3 อุบัติเหตุจากการเล่นกีฬา ร้อยละ 43.3 อุบัติเหตุที่พบน้อยคือ อุบัติเหตุจากการโดยสารเรือร้อยละ 0.3

2. ผลการศึกษาและเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2.1 ความรู้เกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อศึกษาเป็นรายข้อพบว่า มีจำนวน 5 ข้อ ที่นักเรียนมีความรู้ต่ำกว่าเกณฑ์ .50 ในข้อต่อไปนี้

1. อุบัติเหตุในบ้านเกิดจากสาเหตุพลัดตกหกล้มมากที่สุด
2. การติดป้ายคำเตือนบริเวณที่เป็นอันตรายจะทำให้เกิดความปลอดภัยในการประกอบอาชีพก่อสร้างมากที่สุด
3. ผู้ที่ทำงานเสี่ยงอันตรายควรปฏิบัติตามระเบียบที่วางไว้ อย่างเคร่งครัดจึงจะปลอดภัยที่สุด
4. การป้องกันโรคและอันตรายจากการประกอบอาชีพจะสำเร็จได้ ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของ นายจ้าง ลูกจ้าง รัฐบาล
5. เกษตรกรควรใช้ยาฆ่าแมลงหรือยาปราบศัตรูพืชตามคำแนะนำ ในฉลากจึงจะปลอดภัย

2.2 ผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับสวัสดิภาพระหว่างนักเรียนชาย กับนักเรียนหญิงพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อพบว่า มีความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีความรู้ดีกว่านักเรียนชาย จำนวน 3 ข้อ ดังนี้

1. การป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำที่ตึกที่สุดคือ ผู้ขับขี่เรือและผู้โดยสาร ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบโดยเคร่งครัด
2. หากเรือที่นักเรียนโดยสารอยู่ล่มลง นักเรียนควรปลด เครื่องถ่วงน้ำหนักต่าง ๆ ทิ้ง
3. สิ่งที่จะช่วยให้เกิดความปลอดภัยในการใช้ไฟฟ้าคือ มีความรู้ เกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้า

นักเรียนชายมีความรู้ดีกว่านักเรียนหญิง จำนวน 2 ข้อ ดังนี้

1. ผู้ที่ทำงานเสี่ยงอันตรายควรปฏิบัติตามระเบียบที่วางไว้อย่างเคร่งครัดจึงจะปลอดภัยที่สุด
2. เกษตรกรควรใช้ยาฆ่าแมลงหรือยาปราบศัตรูพืชตามคำแนะนำ ในฉลากจึงจะปลอดภัย

3. ผลการศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.1 ทัศนคติเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ ค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติจำแนกตามเพศอยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียน มีค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติอยู่ในระดับเกณฑ์ดีมาก ในเรื่องต่อไปนี้

1. ความระมัดระวังทำให้เกิดความปลอดภัย
2. "ปลอดภัยไว้ดีกว่าเพราะชีวิตมีค่า"
3. อุบัติเหตุจะลดลงได้ถ้าไม่ประมาท
4. การป้องกันอุบัติเหตุเป็นหน้าที่ของทุก ๆ คนที่ต้องรับผิดชอบ พฤติกรรมของตนเอง

นักเรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติอยู่ในเกณฑ์ไม่ดีซึ่งเป็นทัศนคติทางลบ
ในเรื่องต่อไปนี้

1. การข้ามถนนในบริเวณที่มีตำรวจจราจรจะปลอดภัยมาก
2. ผู้ขับขี่รถต้องระมัดระวังมากกว่าคนเดินเท้า

3.2 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนโดย
ส่วนรวมจำแนกตามเพศพบว่าทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อจำแนกตามเพศพบว่าทัศนคติแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนชายมีทัศนคติดีกว่านักเรียนหญิง จำนวน
7 ข้อ ดังนี้

1. คนที่ได้รับอุบัติเหตุมักเป็นคนที่เคราะห์ร้าย
2. ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบมักจะประสบอุบัติเหตุ
3. ความปลอดภัยในการทำงานเป็นความรับผิดชอบร่วมกัน
4. "ปลอดภัยไว้ดีกว่าเพราะชีวิตมีค่า"
5. อุบัติเหตุจะลดลงได้ถ้าไม่ประมาท
6. จิตสำนึกเกี่ยวกับความปลอดภัยที่ดีช่วยป้องกันอุบัติเหตุได้
7. ผู้จัดการยานบนถนนต้องปฏิบัติตามกฎจราจรเช่นเดียวกับ
ผู้ขับขี่รถยนต์

นักเรียนหญิงมีทัศนคติดีกว่านักเรียนชาย จำนวน 1 ข้อ ดังนี้

1. ผู้ขับขี่รถต้องระมัดระวังมากกว่าคนเดินเท้า

4. ผลการศึกษาและเปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

4.1 การปฏิบัติเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี
ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติจำแนกตามเพศอยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า
นักเรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติอยู่ในระดับเกณฑ์ดีมาก ในเรื่องต่อไปนี้

1. ฉันทข้ามถนนอย่างระมัดระวังโดยมองซ้าย-ขวา-ซ้าย ก่อน
2. ฉันทโดยสารรถด้วยการนั่งบนหลังคารถประจำทาง
3. ฉันทอ่านฉลากยาอย่างละเอียดก่อนรับประทานยา

นักเรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ในเรื่องต่อไปนี้

1. ฉันทใช้บันไดปีนหยิบของในที่สูง

4.2 ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนโดย

ส่วนรวมจำแนกตามเพศพบว่ามีการปฏิบัติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อจำแนกตามเพศพบว่ามีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีการปฏิบัติดีกว่านักเรียนชาย จำนวน 6 ข้อ ดังนี้

1. ฉันทกระโดดลงจากรถประจำทางก่อนที่รถจะจอดสนิท
2. ฉันทวิ่งขึ้นรถประจำทางในขณะที่รถกำลังเคลื่อน
3. ฉันทโดยสารรถด้วยการนั่งบนหลังคารถประจำทาง
4. ฉันทถอดปลั๊กอุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิดเมื่อใช้เสร็จ
5. ฉันทใช้จักรยานที่ไม่มีเบรค
6. ฉันทใช้จักรยานที่ไม่มีไฟในเวลากลางคืน

นักเรียนชายมีการปฏิบัติดีกว่านักเรียนหญิง จำนวน 1 ข้อ ดังนี้

1. ฉันทใช้บันไดปีนหยิบของในที่สูง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัฐบาล ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก สามารถอภิปรายประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับสวัสดิภาพ

1.1 ความรู้เกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า โดยส่วนรวมแล้วนักเรียนมีความรู้ที่อยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 41.0 รองลงมาคือความรู้ในระดับขั้นต่ำร้อยละ 31.9 แสดงให้เห็นว่านักเรียนจำนวนมากที่มีความรู้เกี่ยวกับสวัสดิภาพอยู่ในระดับที่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งอาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ยังไม่ได้ปรับปรุงให้น่าสนใจเท่าที่ควร ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบบรรยายให้นักเรียนจด และท่องจำ นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนน้อย ครูใช้วัสดุอุปกรณ์หรือสื่อการเรียนการสอนน้อย (สุชาติ โสภประยูร, 2525) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุจิตรา แสงหิรัญ (2532) พบว่าครูสุขศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีการบรรยายเป็นกิจกรรมหลัก กิจกรรมที่ครูไม่กระทำเลยคือ การให้นักเรียนทดลองปฏิบัติ ครูสุขศึกษา ยังใช้สื่อการเรียนการสอนน้อยมาก ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำประกอบการสอนมากกว่าสื่อประเภทอื่นเพราะใช้สะดวกไม่ยุ่งยากในการจัดเตรียม และจากผลการวิจัยของบังอร ถนอมรูป (2527) พบว่าสถานการณ์การเรียนการสอนสวัสดิศึกษา โรงเรียนส่วนใหญ่จัดการเรียนการสอนเป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำที่คณะกรรมการสุขภาพ สาขาศึกษา กระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้ มีหนังสือให้นักเรียนใช้ค้นคว้าหรืออ่านประกอบน้อยกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนนักเรียน อุปกรณ์การสอนวิชาสวัสดิศึกษาไม่เพียงพอ การสอนตรงตามวัตถุประสงค์อยู่ในระดับ "ปานกลาง" และมีบางโรงเรียนไม่มีการประเมินผลวิชาสวัสดิศึกษา นอกจากนี้ในการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนต่าง ๆ ยังขาดครูที่มีความรู้ความสามารถทางด้านสุขศึกษาโดยตรงอีกเป็นจำนวนมาก ครูจึงขาดทั้งความรู้ในด้านเนื้อหาและวิธีสอนไปด้วยพร้อม ๆ กัน (สุชาติ โสภประยูร, 2525) ประกอบกับวิชาสุขศึกษาไม่ใช่วิชาที่ใช้

สอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญในชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโดยทั่วไปนักเรียนจึงจำเป็นต้องใช้เวลาทุ่มเทให้กับวิชาอื่น ๆ ที่ต้องสอบเข้าเรียนต่อ จึงทำให้เด็กเรียนไม่สนใจและตั้งใจเรียนวิชาสามัญศึกษาน้อยทำให้มีความรู้เกี่ยวกับสวัสดิภาพในระดับค่อนข้างต่ำ จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับสวัสดิภาพต่ำกว่าเกณฑ์ .50 ในเรื่อง อุบัติเหตุในบ้านเกิดจากสาเหตุลัดตกหกล้มมากที่สุด การติดป้ายคำเตือนบริเวณที่เป็นอันตรายจะทำให้เกิดความปลอดภัยในการประกอบอาชีพก่อสร้างมากที่สุด ผู้ที่ทำงานเสี่ยงอันตรายควรปฏิบัติตามระเบียบที่วางไว้อย่างเคร่งครัดจึงจะปลอดภัยที่สุด การป้องกันโรคและอันตรายจากการประกอบอาชีพจะสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของนายจ้าง ลูกจ้าง รัฐบาล เกษตรกรควรใช้ยาฆ่าแมลงหรือยาปราบศัตรูพืชตามคำแนะนำในฉลากจึงจะปลอดภัย เนื่องจากการสอนของครูไม่ได้เน้นในเรื่องดังกล่าวและเป็นเรื่องที่อยู่ไกลตัวนักเรียน เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอาชีพซึ่งนักเรียนยังไม่ได้ปฏิบัติจริง ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูนำเสนอควรมีหลายรูปแบบไม่ใช่เน้นบรรยายเพียงอย่างเดียว ควรมีการให้นักเรียนออกมารายงานข่าวอุบัติเหตุหน้าชั้นเรียน การให้นักเรียนทำงานกลุ่มหรือทำงานเดี่ยว การอภิปราย การจัดโต๊ะที่ การสาธิตโดยครูหรือนักเรียน การแสดงบทบาทสมมติ การให้นักเรียนดูวีดีโอเทปหรือสไลด์ (สุจิตรา แสงหิรัญ, 2532) นอกจากนี้โรงเรียนจะต้องจัดสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียนให้ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ เช่น จัดสิ่งแวดล้อมและเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ภายในห้องเรียน โรงอาหาร ห้องพยาบาล ห้องประชุม โรงฝึกงาน ห้องวิทยาศาสตร์ สนามเด็กเล่นให้ปลอดภัยและไม่ล่อแหลมต่ออันตราย (สุชาติ โสภประยูร, 2525) การใช้เครื่องหมายระวังอันตรายติดตั้งในบริเวณโรงเรียนที่ไม่ปลอดภัย ได้แก่ มุมอาคาร พื้นลื่น พื้นขรุขระทางขึ้นหรือลงบันได เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการใช้เครื่องหมายระวังอันตรายและไม่เล่นบริเวณนั้นหรือระมัดระวังเพิ่มขึ้นหากต้องผ่านบริเวณเหล่านั้น ดังที่สุชาติ โสภประยูร (2525) ได้กล่าวไว้ว่า ความรู้ที่ครูสอนให้แก่เด็กในช่วงโมงหนึ่ง ๆ อีกเพียงไม่กี่วันก็จะลืมเลือนไปนอกเสียจากว่าความรู้นั้น ๆ จะถูกนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของเด็กได้เท่านั้น จึงจะคงทนอยู่ได้นานและมีประโยชน์กับเด็กได้อย่างแท้จริง

1.2 การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับสวัสดิภาพระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

ความรู้เกี่ยวกับสวัสดิภาพระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงโดยส่วนรวมพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความรู้ใกล้เคียงกัน เนื่องจากนักเรียนทั้งสองกลุ่มเป็นตัวอย่างประชากรที่อยู่ในโรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เรียนจากหลักสูตรเดียวกัน เนื้อหาวิชาและวิธีการสอนอย่างเดียวกัน ประกอบกับข้อคำถามที่ใช้ถามความรู้เกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนไม่เน้นการแยกเพศในเรื่องสวัสดิภาพ และจากการศึกษาข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงพบว่า ระดับการศึกษา อาชีพ สถานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาของนักเรียนทั้งสองคล้ายกันมาก จึงเป็นสาเหตุให้นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความรู้ไม่แตกต่างกัน

แต่เมื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับสวัสดิภาพเป็นรายข้อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนหญิงมีความรู้ดีกว่านักเรียนชายในเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำที่ตื้นที่สุดคือ ผู้ขับขี่เรือและผู้โดยสารต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบโดยเคร่งครัด หากเรือที่นักเรียนโดยสารอยู่ล่มลง นักเรียนควรปลดเครื่องถ่วงน้ำหนักต่าง ๆ ทิ้ง สิ่งที่จะช่วยให้เกิดความปลอดภัยในการใช้ไฟฟ้าคือ มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้า เนื่องจากโดยธรรมชาติเพศหญิงเป็นเพศที่มีความเกรงกลัวต่อการเกิดอุบัติเหตุต่าง ๆ มีความระมัดระวังอันตรายมากกว่าเพศชาย อีกทั้งค่านิยมของสังคมที่ถือว่าเพศหญิงจะเจริญเติบโตไปเป็นแม่บ้านที่จะทำหน้าที่ในการดูแลสุขภาพของสมาชิกในครอบครัว นักเรียนหญิงจึงมีความสนใจเรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับสุขภาพมากกว่านักเรียนชาย จากผลการวิจัยของศุภลักษณ์ กุลโกวิท (2524) พบว่านักเรียนหญิงมีความสนใจทางด้านสุขภาพมากกว่านักเรียนชาย เมื่อนักเรียนหญิงสนใจเรื่องสุขภาพมากกว่าจึงส่งผลให้นักเรียนหญิงมีความรู้ดีกว่านักเรียนชาย

นักเรียนชายมีความรู้ดีกว่านักเรียนหญิงในเรื่อง ผู้ที่ทำงานเสี่ยงอันตรายควรปฏิบัติตามระเบียบที่วางไว้อย่างเคร่งครัดจึงจะปลอดภัยที่สุด เกษตรกรควรใช้ยาฆ่าแมลงหรือยาปราบศัตรูพืชตามคำแนะนำในฉลากจึงจะปลอดภัย จากผลการวิจัยพบว่าบิดา มารดาของนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรซึ่งนักเรียนชายมีหน้าที่จะต้องช่วยผู้ปกครองใน

การทำงานและจะต้องเติบโตเป็นผู้นำครอบครัวต่อไปจึงมีความสนใจในเรื่องนี้โดยเฉพาะ และสนใจที่จะหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ประกอบอยู่เป็นผลให้นักเรียนชายมีความรู้ดีกว่านักเรียนหญิง

2. ทศคติเกี่ยวกับสวัสดิภาพ

2.1 ทศคติเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า โดยส่วนรวมแล้วนักเรียนมีทศคติอยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 91.0 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมนิต สุขวิฑูรย์ และคณะ (2528) พบว่าหัวข้อที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้ความสนใจมากที่สุดคือ เรื่องอาวุธนิวเคลียร์และกัมมันตรังสี รองลงมาคือ ความรู้เรื่องสวัสดิศึกษาในการจราจรทางบก จากการวิจัยพบว่านักเรียนมีเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดีมากในเรื่องความระมัดระวังทำให้เกิดความปลอดภัย "ปลอดภัยไว้ดีกว่าเพราะชีวิตมีค่า" อุบัติเหตุจะลดลงได้ถ้าไม่ประมาท การป้องกันอุบัติเหตุเป็นหน้าที่ของทุก ๆ คนที่ต้องรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการสอนวิชาสวัสดิศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ต้องการสร้างเจตคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับสวัสดิภาพเป็นอันดับแรก โดยต้องการปลูกฝังเจตคติที่ว่า "ปลอดภัยไว้ก่อน" นอกจากนี้นโยบายของคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ ครอบคลุมสวัสดิศึกษาทั้งหมด รมรงค์ให้ความรู้ทุกด้าน โดยมีเป้าหมายเพื่อปลูกฝังให้เด็กไทยมีจิตสำนึกของความปลอดภัย โดยมีจุดมุ่งหมายจะปลูกฝังให้เด็กไทยเกิดจิตสำนึกของความปลอดภัย (Safety Minded) ขึ้นในขั้นแรก และอบรมปลูกฝังต่อไปจนเกิดจิตสาธารณะ (Public Minded) รู้จักเอื้อเพื่อคิดถึงสังคมและผู้อื่นต่อไป (วิจิตร บุญโยทระ, 2527) และจากการที่นักเรียนได้เรียนวิชาสวัสดิศึกษามาตั้งแต่ประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการรณรงค์ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ตลอดจนสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ที่ให้ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัย จึงส่งผลให้นักเรียนมีทศคติเกี่ยวกับสวัสดิภาพอยู่ในเกณฑ์ดี

2.2 การเปรียบเทียบทศคติเกี่ยวกับสวัสดิภาพระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง โดยส่วนรวมพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากนักเรียนทั้งสองกลุ่มเป็นตัวอย่างประชากรที่อยู่ในโรงเรียนสหศึกษา สังกัด

กรมสามัญศึกษา มีการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังทัศนคติที่ดีมาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อีกทั้งนักเรียนทั้งสองกลุ่มอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ได้แก่จังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง ซึ่งมีสิ่งแวดล้อมใกล้เคียงกัน จึงส่งผลให้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีทัศนคติเกี่ยวกับสวัสดิภาพใกล้เคียงกัน

แต่เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับสวัสดิภาพเป็นรายข้อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนชายมีทัศนคติดีกว่านักเรียนหญิงในเรื่องคนที่ได้รับอุบัติเหตุมักเป็นคนที่เคราะห์ร้าย ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบมักจะประสบอุบัติเหตุ ความปลอดภัยในการทำงานเป็นความรับผิดชอบร่วมกัน "ปลอดภัยไว้ดีกว่าเพราะชีวิตมีค่า" อุบัติเหตุจะลดลงได้ถ้าไม่ประมาท จิตสำนึกเกี่ยวกับความปลอดภัยที่ดีช่วยป้องกันอุบัติเหตุได้ ผู้ที่จักรยานบนถนนต้องปฏิบัติตามกฎจราจรเช่นเดียวกับผู้ขับรถยนต์ จากการศึกษาของศราววุฒินันท์สาว (2525) พบว่าผู้ขับขี่จักรยานในกรุงเทพฯ เป็นเพศชายมากถึงร้อยละ 90 จากการที่นักเรียนชายมีโอกาสใช้ถนนมากกว่านักเรียนหญิงจึงมีการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวมากกว่านักเรียนหญิงจึงส่งผลให้นักเรียนชายมีทัศนคติดีกว่านักเรียนหญิง

นักเรียนหญิงมีทัศนคติดีกว่านักเรียนชายในเรื่อง ผู้ขับขี่ต้องระมัดระวังมากกว่าคนเดินเท้า โดยธรรมชาตินักเรียนหญิงมีความระมัดระวังและไม่ชอบการเสี่ยงหรือเล่นโลดโผนเหมือนนักเรียนชาย จึงมีทัศนคติในเรื่องนี้ดีกว่านักเรียนชาย

3. การปฏิบัติเกี่ยวกับสวัสดิภาพ

3.1 การปฏิบัติเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่าโดยส่วนรวมแล้วนักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 85.9 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย อัจฉรา เกิดมงคล (2528) พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีการดูแลสุขภาพตนเองอยู่ในเกณฑ์ดีและจากผลการวิจัย พบว่านักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดาร้อยละ 87.5 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจินตนา สราวุฒินันท์ (2527) พบว่าผู้ปกครองนักเรียนมีความคาดหวังมากเกี่ยวกับสุขปฏิบัติของนักเรียนในเรื่องสวัสดิศึกษา และในสภาพจริงผู้ปกครองมีการรับรู้ว่ามีสุขปฏิบัติมากในเรื่องสวัสดิศึกษา ซึ่งแสดงว่าสุขปฏิบัติของนักเรียนมีความสอดคล้องกับความ

คาดหวังของผู้ปกครอง จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง และมีทัศนคติอยู่ในเกณฑ์ดี จึงส่งผลให้เกิดผลดีต่อการปฏิบัติ ซึ่งสุชาติ โสภประยูร (2528) ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมทั้ง 3 ด้านนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและมักจะมีปฏิสัมพันธ์กันตลอดเวลา แต่ละอย่างมักจะเกิดโดยอิสระแต่จะเกิดรวม ๆ กัน และสิ่งพาอาศัยกันอันจะนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมการปฏิบัติเช่นกัน

3.2 การเปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับสวัสดิภาพระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงโดยส่วนรวมพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากนักเรียนทั้งสองกลุ่มเป็นตัวอย่างประชากรที่อยู่ในโรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา มีความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกัน อีกทั้งนักเรียนระดับนี้เป็นวัยรุ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม รวมทั้งมีพฤติกรรมใกล้เคียงกันมาก มักจะได้รับอิทธิพลมาจากหมู่คณะ ดังนั้นเด็กวัยรุ่นจึงมีความรู้สึกนึกคิดและจิตใจใกล้เคียงกัน (สุชา จันทรเอม และสุรางค์ จันทรเอม, 2529) และจากผลการวิจัยพบว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความรู้ ทัศนคติไม่แตกต่างกัน จึงทำให้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสวัสดิภาพไม่แตกต่างกัน

แต่เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับสวัสดิภาพเป็นรายข้อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนหญิงมีการปฏิบัติดีกว่านักเรียนชายในเรื่อง ฉันทะรถติดลงจากรถประจำทางก่อนที่รถจะจอดสนิท ฉันทิ้งขึ้นรถประจำทางในขณะที่รถกำลังเคลื่อน ฉันทโดยสารรถด้วยการนั่งบนหลังคารถประจำทาง ฉันทอดปลั๊กอุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิดเมื่อใช้เสร็จ ฉันทิ้งจักรยานที่ไม่มีเบรค ฉันทิ้งจักรยานที่ไม่มีไฟในเวลากลางคืน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอัจฉรา เกิดมงคล (2528) พบว่านักเรียนหญิงมีการดูแลสุขภาพตนเองดีกว่านักเรียนชาย โดยธรรมชาติเพศชายชอบเสี่ยงภัย ชอบเล่นโลดโผนและรุนแรงมากกว่าเพศหญิง เพศหญิงมีความระมัดระวังมากกว่าเพศชาย (นิภา มนุษย์จุ และคณะ, 2521) จึงทำให้นักเรียนหญิงมีการปฏิบัติดีกว่านักเรียนชาย จากผลการวิจัยพบว่าการปฏิบัตินักเรียนหญิงดีกว่านักเรียนชายแม้ว่าทัศนคติเป็นรายข้อนักเรียนชายจะดีกว่านักเรียนหญิง ทั้งนี้เพราะการปฏิบัติไม่ได้เกิดจากทัศนคติเพียงอย่างเดียว ดังที่ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520) ได้กล่าวไว้ว่า ทัศนคติไม่ได้เป็นองค์ประกอบอย่างเดียวที่ทำให้เกิด

การปฏิบัติแต่เป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดหรือเป็นที่มาของการปฏิบัติ

นักเรียนชายมีการปฏิบัติดีกว่านักเรียนหญิงในเรื่องนี้ใช้บันไดป็นหยิบของในที่สูง อาจเป็นเพราะนักเรียนชายได้มีการปฏิบัติในเรื่องนี้มากกว่านักเรียนหญิง จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนหญิงประสบอุบัติเหตุจากการพลัดตกหกล้มเป็นอันดับสองร้อยละ 27.3 ซึ่งมากกว่านักเรียนชาย จึงทำให้นักเรียนชายมีการปฏิบัติดีกว่านักเรียนหญิง

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัฐบาล ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับสวัสดิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ครูควรจะมีการปรับปรุงวิธีการสอน โดยการให้นักเรียนออกมารายงานข่าวอุบัติเหตุประจำวันหน้าชั้นเรียน การจัดอภิปราย จัดโต้วาที การให้นักเรียนทำงานกลุ่มหรือทำงานเดี่ยว การสาธิตโดยครูหรือนักเรียน การแสดงบทบาทสมมติ การให้นักเรียนดูสไลด์หรือวีดิทัศน์ การให้นักเรียนจัดตั้งชุมนุมสวัสดิศึกษาและจัดโครงการรณรงค์เพื่อความปลอดภัยเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีความตระหนักและเกิดความสนใจในเรื่องความปลอดภัย
2. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีทัศนคติและการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ดี เพื่อเป็นการเสริมสร้าง พัฒนาให้คงอยู่ถาวรตลอดไป โรงเรียนควรจะได้มีการจัดสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้ปลอดภัยมากที่สุด มีการจัดบริการเกี่ยวกับความปลอดภัยให้นักเรียนอย่างเพียงพอและเหมาะสม ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงแก่นักเรียน โดยการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกกฎกติกาเพื่อความปลอดภัยในโรงเรียน ให้นักเรียนสำรวจจุดอันตรายต่าง ๆ ในโรงเรียนเพื่อแจ้งให้อาจารย์ฝ่ายบริการให้แก้ไขต่อไป ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสรุปบันทึกอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในโรงเรียนในแต่ละเดือน โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการจัดนิทรรศการต่าง ๆ เกี่ยวกับความปลอดภัย เพื่อให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับความปลอดภัย

3. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายยังมีการปฏิบัติที่ไม่ปลอดภัยในเรื่อง ฉับกระชोटลดลงจากรถประจำทางก่อนที่รถจะจอดสนิท ฉับวิ่งขึ้นรถประจำทางในขณะที่รถกำลังเคลื่อน ฉับโดยสารรถด้วยการนั่งบนหลังคารถประจำทาง ฉับถอดปลั๊กอุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิดเมื่อใช้เสร็จ ฉับขี่จักรยานที่ไม่มีเบรค ฉับขี่จักรยานที่ไม่มีไฟในเวลากลางคืน ดังนั้นโรงเรียนควรมีการออกกฎระเบียบ ออกกฎข้อบังคับในเรื่องดังกล่าว

4. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนประสบอุบัติเหตุการขับขี่รถจักรยานยนต์ คิดเป็นร้อยละ 44.3 เพราะฉะนั้นในหลักสูตรควรจะเน้นในเรื่องความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ให้มีการสอบใบขับขี่รถจักรยานยนต์

5. ครูควรจะได้มีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นร่วมกับนักเรียนในเรื่องความปลอดภัย เพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรวิชาสวัสดิศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุด นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติจริงในสภาพชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยค่านิยมเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. ควรมีการศึกษาวิจัยความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตการศึกษาต่าง ๆ